

CUSSEGL GROND

Sessiun d'avrigl 2024

Incumbensa Müller concernent il sustegn da segundas scolaziuns e da furmaziuns supplementaras

L'emprender per vita duranta è ina clav per dumagnar las novas sfidas en il mund professiunal e vala sco element essenzial per participar a la vita sociala e per impedir povradad. La svelta transformaziun en il mund professiunal, sco per exempel la digitalisaziun, accentuescha il basegn d'in sustegn per finanziair la scolaziun e la furmaziun supplementara.

Tenor la Lescha chantunala davart las contribuziuns da scolaziun vegni differenzià areguard la prestaziun da sustegn tranter l'emprima scolaziun e la segunda scolaziun e furmaziun supplementara. Per l'emprima scolaziun pon vegnir dumandads stipendis. Ils emprests ch'èn vegnids concedids per la segunda scolaziun e per la furmaziun supplementara ston vegnir restituids. Il dretg da survegnir ina contribuziun en il chantun Grischun han plinavant mo persunas che n'han anc betg 40 onns. Uschia pon bleras scolaziuns da persunas creschidas mo vegnir finanziadas cun daners privats u cun credits a tschains auts.

Tals custs pon engrevgiar fermamain las finanzas da las persunas privatas ed èn cumbinads cun ina gronda lavur administrativa. En il rom d'ina scolaziun, d'ina segunda scolaziun u d'ina furmaziun supplementara pon, gist en il chantun Grischun, ils custs da viver esser fitg auts en cumparegliaziun. Savens ston persunas bandunar temporarmain lur lieu da domicil per pudair cumenzar lur scolaziun u lur furmaziun supplementara en ils centers dal chantun u schizunt ordaifer il chantun. Ultra da quai pateschan las lavurantas ed ils lavurants sur 40 onns da cundiziuns pli difficilas sin il martgà da lavur, pervia da qualificaziuns e diploms che vegnan pretendids adina pli savens. Perquai ha il chantun Grischun interess da scolar e da furmar adequatamain la populaziun per mantegnair uschia las persunas ch'èn en la segunda mesadad da lur vita professiunala, sin il martgà da lavur. Per quest intent po esser utila ina distgargia en connex cun la finanziaziun d'ina scolaziun, d'ina segunda scolaziun u d'ina furmaziun supplementara. Cunzunt sco mesira cunter la mancanza da persunas spezialisadas ch'è adina pli derasada sto la concepziun dals fatgs da stipendis dal Grischun vegnir reponderada.

A chaschun da la resposta a la dumonda da la fracziun da la PCD concernent il sustegn da l'emprender per vita duranta per il mund professiunal da l'avegnir aveva la Regenza renvià durant la sessiun d'avust 2021 al fatg, ch'en il rom da la «Furmaziun professiunala 2030» vegnian identifitgadas pussaivladads da finanziaziun en il rom d'ina analisa da la situaziun sin plaun naziunal, co che persunas creschidas vegnian a pudair cuvrir ils custs da scolaziun e da viver durant ina furmaziun professiunala da basa. La Regenza ha prendì en vista, ch'ella veglia examinar ed integrar ils resultats da questa analisa da la situaziun sco er eventualas recumandaziuns en ses giudicament. Il rapport menziunà è avant maun dapi il mars 2023 e mussa, ch'ils fatgs da stipendis dal Grischun sa chattan bain en la media dals chantuns, ma ch'els han in basegn d'adattaziun areguard la limita da vegliadetgna ch'è nunnecessariamain bassa ed areguard la situaziun individuala da vita.

Las sutsegnadras ed ils sutsegnaders incumbenseschan perquai la Regenza d'extender il dretg da survegnir stipendis en moda commensurada sin scolaziuns, sin segundas scolaziuns e sin furmaziuns supplementaras per persunas creschidas.

Cuira, ils 23 d'avrigl 2024

Müller, Loepfe, Michael (Castasegna), Atanes, Bachmann, Bardill, Baselgia, Beeli, Bischof, Bisculm Jörg, Bleuler-Jenny, Brandenburger-Caderas, Brunold, Bundi, Cahenzli-Philipp, Collenberg, Danuser (Cazas), Degiacomi, Dietrich, Furger, Gansner, Gartmann-Albin, Gredig, Hermann, Hoch, Kaiser, Kreiliger, Mani, Mazzetta, Messmer-Blumer, Nicolay, Pajic, Peter, Preisig, Rettich, Righetti, Rusch Nigg, Rutishauser, Said Bucher, Spagnolatti, Walser, Wilhelm, Zanetti (Sent)